

3. má vlastný príjem presahujúci sumu zodpovedajúcu 19,2-násobku platného životného minima, NČZD na manželku (manžela) sa rovná nule.

b) vyšší ako 176,8-násobok platného životného minima a jeho manželka (manžel) žijúca s daňovníkom v domácnosti v tomto zdaňovacom období:

1. nemá vlastný príjem, NČZD ročne na manželku (manžela) je suma zodpovedajúca rozdielu 63,4-násobku platného životného minima a jednej štvrtiny základu dane tohto daňovníka; ak táto suma je nižšia ako nula, NČZD na manželku (manžela) sa rovná nule,

2. má vlastný príjem, NČZD ročne na manželku (manžela) je suma vypočítaná podľa prvého bodu, znížená o vlastný príjem manželky (manžela); ak táto suma je nižšia ako nula, NČZD na manželku (manžela) sa rovná nule.

Podme si bližšie rozobrať § 11 ods. 3.

a) Ak daňovník bude mať za rok 2021 základ dane nižší alebo rovný ako 176,8-násobok životného minima platného k 1. 1. kalendárneho roka (176,8 x 214,83 €), t. j. **do 37 981,94 €**, môže si uplatniť:

- ak manželka (manžel) v zdaňovacom období **nemá vlastný príjem**, NČZD vo výške 19,2-násobku platného životného minima (19,2 x 214,83 €), t. j. pre rok 2021 vo výške **4 124,74 €**,
- ak manželka (manžel) má vlastný príjem **nižší** ako 19,2-násobok platného životného minima (19,2 x 214,83 € = **4 124,74 €**), NČZD vo výške rozdielu 19,2-násobku platného životného minima a vlastného príjmu manželky (manžela), t. j. pre rok 2021 to bude suma **4 124,74 € ponížená o vlastný príjem manželky (manžela)**.
- ak manželka (manžel) má vlastný príjem **rovný alebo vyšší** ako 19,2-násobok platného životného minima (19,2 x 214,83 € = **4 124,74 €**), NČZD na manželku (manžela) bude **0**.

b) Ak daňovník dosiahne základ dane vyšší ako 176,8-násobok platného životného minima (**od 37 981,95 €**), NČZD na manželku (manžela) sa postupne zníži, pričom:

- ak manželka (manžel) v zdaňovacom období **nemá vlastný príjem**, NČZD na manželku (manžela) sa vypočíta podľa nasledovného vzorca:

$$(63,4 \times \text{životné minimum}) - (1/4 \text{ základu dane})$$

- ak manželka (manžel) **má vlastný príjem**, NČZD na manželku (manžela) sa vypočíta podľa nasledovného vzorca:

$$(63,4 \times \text{životné minimum}) - (1/4 \text{ základu dane}) - \text{vlastný príjem}$$

NČZD na manželku (manžela) sa bude postupne znižovať v závislosti od dosiahnutého základu dane daňovníka a vlastného príjmu manželky.

Nezdaniteľná časť základu dane na manželku (manžela)				
ZD daňovníka od	ZD daňovníka do	Vlastný príjem manželky (manžela) od	Vlastný príjem manželky (manžela) do	Nezdaniteľná časť ZD
0	37 981,94	0	0	4 124,74
		0,01	4 124,73	4 124,74 - vlastný príjem
		4 124,74	-	0
37 981,95	-	0	0	$(63,4 \times 214,83) - (1/4 \times \text{ZD})$
		0,01	-	$(63,4 \times 214,83) - (1/4 \times \text{ZD}) - \text{vlastný príjem}$

Zamestnanec mal základ dane **17 100 €**. Jeho manželka dosiahla v roku 2021 príjem zo zamestnania (znížený o povinné príspevky na poistné) **2 520 €**. Od **21. 6. 2021** do **5. 12. 2021** bola nezamestnaná, pričom jej nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti. Akú NČZD si môže zamestnanec uplatniť?

NČZD na daňovníka

Keďže zamestnanec dosiahol základ dane nižší ako 19 936,22 €, môže si v RZD uplatniť plnú výšku NČZD na daňovníka, t. j. **4 511,43 €**.

NČZD na manželku

Manželka žije so zamestnancom v domácnosti a súčasne splnila ďalšiu podmienku, a to od 21. 6. 2021 do 5. 12. 2021 bola evidovaná na ÚPSVaR-e v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Manžel si môže na ňu uplatniť NČZD za mesiace, na začiatku ktorých splnila podmienky (júl 2021 – december 2021), t. j. za **6 mesiacov**.

Keďže základ dane zamestnanca je nižší ako 37 981,94 € a suma vlastného príjmu manželky znížená o povinné príspevky na poistné (2 520 €) nepresiahla sumu 4 124,74 €, NČZD na manželku sa vypočíta:

$$4\,124,74\text{ €} - 2\,520\text{ €} = 1\,604,74\text{ €} : 12\text{ mesiacov} = 133,73\text{ €} \times 6\text{ mesiacov} = \mathbf{802,38\text{ €}}$$

Zamestnanec si môže za rok 2021 uplatniť NČZD na manželku iba v pomernej výške 802,38 €, ktorá zodpovedá 6 mesiacom, na začiatku ktorých boli splnené podmienky na jej uplatnenie.

Zamestnanec mal základ dane **38 790 €**. Jeho manželka bola **do 31. 7. 2021 na materskej dovolenke** a potom sa od **1. 8. 2021 zamestnala**. V roku 2021 manželka dosiahla príjem zo zamestnania znížený o povinné príspevky na poistné a materské spolu vo výške **3 400 €**. Akú NČZD si môže zamestnanec uplatniť ?

NČZD na daňovníka

Keďže základ dane na zamestnanca je vyšší ako 19 936,22 €, NČZD vypočítame nasledovne:

$$(44,2 \times 214,83\text{ €}) - (1/4 \times 38\,790\text{ €}) = 9\,495,49\text{ €} - 9\,697,50\text{ €} = -202,01\text{ € t. j. záporné číslo}$$

Vzhľadom na to, že zamestnanec má veľmi vysoký základ dane, výsledkom výpočtu je záporné číslo. Tzn., že NČZD na daňovníka sa rovná nule.

NČZD na manželku

Manželka žije so zamestnancom v domácnosti a zároveň splnila aj ďalšiu podmienku a to, že sa starala o dieťa do 3 rokov (o vyživované dieťa sa stará celý rok 2021).

Aj v tomto prípade sa musíme predovšetkým pozerieť na výšku základu dane daňovníka 38 790 €. Keďže základ dane daňovníka presiahol sumu 37 981,94 € a suma vlastného príjmu manželky znížená o povinné príspevky na poistné plus dávka materské (3 400 €) nepresiahla sumu 4 124,74 €, NČZD na manželku vypočítame nasledovne:

$$[(63,4 \times 214,83\text{ €}) - (1/4 \times \text{ZD}) - \text{vlastný príjem manželky}] = [(63,4 \times 214,83\text{ €}) - (1/4 \times 38\,790\text{ €}) - 3\,400\text{ €}] = 13\,620,22\text{ €} - 9\,697,50\text{ €} - 3\,400\text{ €} = \mathbf{522,72\text{ €}}$$

Zamestnanec si môže za rok 2021 uplatniť NČZD na manželku vo výške 522,72 €.

1.4 NČZD – Doplnkové dôchodkové sporenie (DDS)

§ 11 ods. 8 zákona o dani z príjmov

Nezdaniteľnou časťou základu dane sú aj príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu a na doplnkové dôchodkové sporenie v zahraničí rovnakého alebo porovnateľného druhu.

Daňovník si aj v RZD za rok 2021 môže znížiť základ dane o príspevky zaplatené na doplnkové dôchodkové sporenie (ďalej DDS). NČZD je možné uplatniť najviac vo výške **180 €**.

Na uplatnenie musia byť súčasne splnené dve podmienky:

a) príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie zaplatil daňovník na základe účastníckej zmluvy uzatvorenej po 31. decembri 2013 alebo na základe zmeny účastníckej zmluvy, ktorej súčasťou je zrušenie dávkového plánu,

b) daňovník nemá uzatvorenú inú účastnícku zmluvu podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení, ktorá nespĺňa podmienky uvedené v písmene a).

Ak zamestnanec uzatvoril zmluvu pred 1. 1. 2014 a zároveň **nepodpísal dodatok** k zmluve o DDS, ktorého súčasťou je zrušenie dávkového plánu, **nemá nárok na uplatnenie tejto NČZD.**

Ak príspevky na DDS uhrádza za zamestnanca zamestnávateľ, pri výpočte úhrnu príspevkov na DDS sa použije postup podľa § 4 ods. 3 zákona o dani z príjmov.

§ 4 ods. 3 zákona o dani z príjmov

Príjmy zo závislej činnosti (§ 5) plynúce daňovníkovi najdlhšie do 31. januára po skončení zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa dosiahli, sú súčasťou základu dane za toto zdaňovacie obdobie.

Na základe uvedeného platí, že ak príspevky na DDS uhrádza za zamestnanca zamestnávateľ, príspevky zrazené v mzdách za 1 – 12/2021 (uhradené do 31.01.2022) sú súčasťou úhrnu príspevkov na DDS za zdaňovacie obdobie roka 2021.

Ak za zamestnanca **príspevok na DDS odvádza zamestnávateľ** a zamestnanec v žiadosti o vykonanie ročného zúčtovania vyhlási, že spĺňa podmienky ustanovené v § 11 ods. 10 ZDP, potom zamestnanec nemá povinnosť zamestnávateľovi každoročne preukazovať nárok na túto NČZD. V takomto prípade taktiež zamestnanec nemá povinnosť zamestnávateľovi každoročne preukazovať výšku zaplatených príspevkov (príspevky za 1 - 12 kalendárneho roka).

Ak príspevky platí **zamestnanec osobne**, je povinný zamestnávateľovi pri žiadosti o vykonanie RZD preukázať oprávnenosť nároku predložením príslušného dokladu. Takýmto dokladom je napr. výpis z osobného účtu sporiteľa vystavený doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou. V tomto prípade sa neuplatní § 4 ods. 3 zákona o dani z príjmov. Ako NČZD sa uplatnia príspevky vo výške, v akej boli v zdaňovacom období (t. j. od 1. 1. 2021 - 31. 12. 2021) preukázateľne zaplatené.

Suma zamestnávateľom zrazených príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie sa uvádza na **Potvrdení o zdaniteľných príjmoch** za rok 2021 v **riadku 10.**

1.5 Daňový bonus na vyživované dieťa (deti)

Daňový bonus sa uplatňuje na každé **vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom**. Rovnaký trvalý pobyt daňovníka a jeho dieťaťa nie je podmienkou na jeho uplatnenie.

Mesačná výška daňového bonusu na dieťa od 15 rokov bola počas celého roka (1–12/2021) vo výške **23,22 €** mesačne na 1 vyživované dieťa. Ročná suma daňového bonusu za rok 2021 je v sume **278,64 €** (12 x 23,22 €).

Výška daňového bonusu na dieťa od **6 do 15 rokov** bola od 1/ 2021 do 6/2021 vo výške 23,22 €. Od júla 2021 si rodič mohol uplatniť na vyživované deti od 6 rokov do 15 rokov zvýšený daňový bonus vo výške **39,47 €** (1,7 x 23,22 €) mesačne na 1 dieťa, pokiaľ si neuplatnil dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR. Zvýšený daňový bonus si môže rodič uplatniť poslednýkrát za mesiac, v ktorom vyživované dieťa dovŕšilo 15 rokov.

Aj v roku 2021 si rodič mohol uplatniť na vyživované deti **do dovŕšenia 6 rokov** veku dvojnásobný daňový bonus vo výške **46,44 €** mesačne na 1 dieťa. Ročná suma daňového bonusu za rok 2021 na vyživované dieťa do 6 rokov je **557,28 €** (12 x 46,44 €). Dvojnásobný daňový bonus si môže rodič uplatniť poslednýkrát za mesiac, v ktorom dieťa dovŕšilo 6 rokov.

Daňový bonus	1/2021 - 6/2021	7/2021 - 12/2021
dieťa do 6 rokov (poslednýkrát za mesiac, v ktorom dieťa dovŕšilo 6 rokov)	46,44 €/mesiac	
dieťa od 6 rokov do 15 rokov (poslednýkrát za mesiac, v ktorom dieťa dovŕšilo 15 rokov)	23,22 €/mesiac	39,47 €/mesiac
dieťa nad 15 rokov	23,22 eur/mesiac	

Daňovník vyživujúci dieťa vo veku od 6 do 15 rokov mal možnosť rozhodnúť sa, či bude za mesiace august až december 2021 poberať daňový bonus vo výške 39,47 € alebo bude uplatňovať dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR.

Zamestnanec si môže súbežne uplatniť dotáciu na stravu podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR aj daňový bonus len na deti, ktoré navštevujú posledný ročník MŠ a majú menej ako 6 rokov (na ne uplatňuje tzv. dvojnásobný DB), alebo navštevujú ZŠ a majú viac ako 15 rokov (na ne sa uplatňuje tzv. základný DB).

V prípadoch, keď sa poskytuje dotácia na stravu podľa § 4 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 544/2010 Z. z., t. j. napr. keď dieťa, ktoré navštevuje MŠ alebo ZŠ žije v domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi alebo ktorej príjem za posledných šesť mesiacov predchádzajúcich dňu podania žiadosti o poskytnutie dotácie je najviac vo výške životného minima, sa pri žiadosti o dotáciu na stravu nezohľadňuje či osoba, ktorá žije s týmto dieťaťom na neho poberá aj daňový bonus alebo nie.

§ 33 ods. 1 zákona o dani z príjmov

Daňovník, ktorý v zdaňovacom období mal zdaniteľné príjmy podľa § 5 aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy, si môže uplatniť daňový bonus na každé vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom; prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv na uplatnenie tohto daňového bonusu.

Aby si zamestnanec mohol uplatňovať daňový bonus, musí splniť nasledujúce podmienky:

- ak si chce DB uplatňovať **mesačne**, musí podať Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu (ďalej Vyhlásenie na zdanenie príjmov), kde označí túto skutočnosť. DB sa mu uplatní za ten mesiac, v ktorom výška jeho zdaniteľných príjmov dosiahla aspoň ½ minimálnej mzdy (pre rok 2021 to bola suma **311,50 €**),
- ak si chce DB uplatniť resp. douplatniť až **v RZD**, musí vyznačiť túto skutočnosť v **Žiadosti o vykonanie RZD** a zároveň musí dosiahnuť v zdaňovacom období zdaniteľné príjmy podľa § 5 minimálne vo výške 6-násobku minimálnej mzdy (pre rok 2021 je to suma **3 738 €**),
- musí preukázať zamestnávateľovi v zmysle § 37 ods. 2 nárok na DB:
 1. rodným listom dieťaťa,
 2. v prípade skončenia povinnej školskej dochádzky potvrdením zo školy, že dieťa žijúce so zamestnancom v domácnosti sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, alebo potvrdením príslušného úradu o poberaní prídavku na vyživované dieťa.

Povinná školská dochádzka je desaťročná a trvá najviac do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 16. rok veku, ak osobitný predpis neustanovuje inak.